

Zadanie 10

Opis:

Wykres wygenerowany za pomocą programu GNUplot. Program wykonany w języku C++

Kompilacja/uruchomienie programu:

Aby skompilować program, którego kod znajduje się na końcu tego dokumentu można skopiować go do wybranego IDE np.: Visual Studio, Code Block itd. Bądź uruchomić z poziomu konsoli wybranymi komendami, tak jak zwykły program w C++. Program po takim uruchomieniu wypisze w słupku rozwiązania układu równań.

Metoda rozwiązywania/ dyskusja:

Zadanie 10 polegało na rozwiązaniu równania $\det(A-\lambda I)$ trzema metodami poszukiwania miejsc zerowych. Z podanych metod wybrałem metody: Newtona, Bisekcji i Regułę Falsi.

Najpierw określiłem jak wygląda ten wyznacznik:

$$\det(A-\lambda I) = \begin{vmatrix} 4-\lambda & -1 & 0 \\ -1 & 4-\lambda & -1 \\ 0 & -1 & 4-\lambda \end{vmatrix} \text{ z czego otrzymujemy: } \det(A-\lambda I) = -x^3 + 12x^2 - 46x + 56.$$

Std::cout zastąpiłem mniej zasobożernymi operacjami printf.

Zamiast wektorów (drogie operacje push) użyłem zwykłych tablic.

No i brak pow(), tylko zwykłe mnożenie.

Metoda Newtona:

W pierwszym kroku metody wybierany jest punkt startowy z którego następnie wyprowadzana jest styczna w $f(x_1)$. Odcięta punktu przecięcia stycznej z osią OX jest pierwszym przybliżeniem rozwiązania (ozn. x_2).

Jeśli to przybliżenie nie jest satysfakcjonujące, wówczas punkt x_2 jest wybierany jako nowy punkt startowy i wszystkie czynności są powtarzane. Proces jest kontynuowany, aż zostanie uzyskane wystarczająco dobre przybliżenie pierwiastka

Kolejne przybliżenia są dane rekurencyjnym wzorem:

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k)}.$$

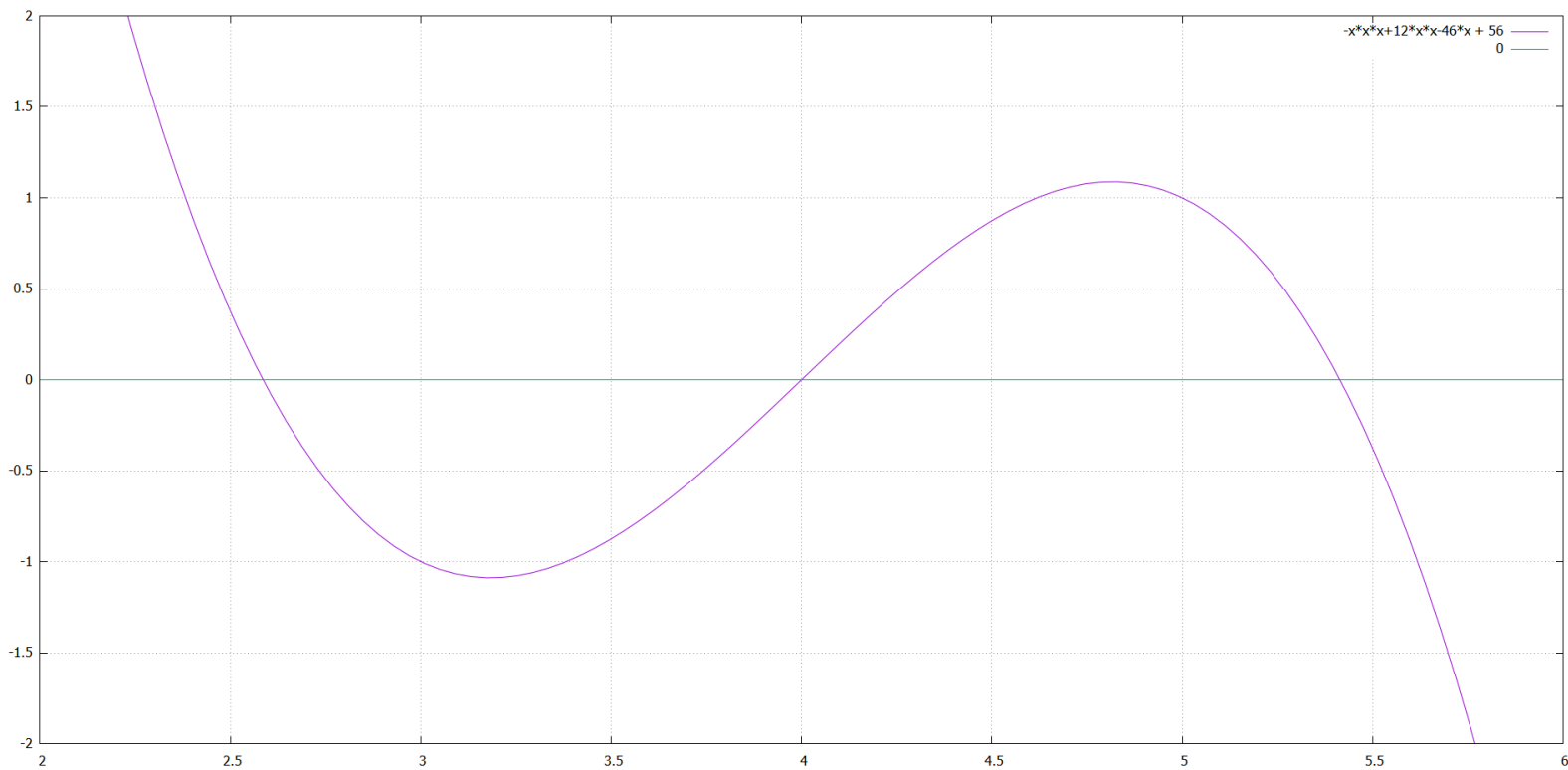
Metoda Bisekcji

Jest zgodna z twierdzeniem, że jeżeli funkcja na końcach przedziału domkniętego ma wartości o różnych znakach to wewnątrz tego przedziału istnieje co najmniej jeden pierwiastek równania. Algorytm dzieli przedział na pół i sprawdza znaki w przedziałach. Koniec następuje wtedy kiedy algorytm znajdzie rozwiązanie o zadanej przez programistę dokładności.

Reguła Falsi:

Metoda Reguła Falsi jest rozwinięciem metody Bisekcji, wykorzystującym większą ilość informacji o funkcji niż tylko jej znak. Metoda ta wykorzystuje interpolację liniową funkcji której zero jest poszukiwane. Prosta ta przechodzi przez punkty graniczne obszaru poszukiwań.

Graficzne przedstawienie funkcji:

Wyniki działania programów:

Konsola debugowania programu Microsoft Visual Studio

```
Pierwsze miejsce zerowe:  
Regula falsi w przedziale <2.5, 3>  
Ilosc iteracji: 14  
  Wartosc: 2.58578644  
Metoda bisekcji w przedziale <2.5, 3>  
Ilosc iteracji: 26  
Wartosc: 2.58578644  
Metoda Newtona dla x=2.5  
Iteracje: 4  
Wartosc: 2.58578644  
Drugie miejsce zerowe:  
Regula falsi w przedziale <3.1, 4.5>  
Ilosc iteracji: 7  
  Wartosc: 4.00000000  
Metoda bisekcji w przedziale <3.1, 4.5>  
Ilosc iteracji: 28  
Wartosc: 4.00000000  
Metoda Newtona dla x=4.5  
Iteracje: 4  
Wartosc: 4.00000000  
Trzecie miejsce zerowe:  
Regula falsi w przedziale <5, 6>  
Ilosc iteracji: 36  
  Wartosc: 5.41421356  
Metoda bisekcji w przedziale <5, 6>  
Ilosc iteracji: 27  
Wartosc: 5.41421356  
Metoda Newtona dla x=5  
Iteracje: 6  
Wartosc: 5.41421356
```

Opis:

Wybrałem powyższe przedziały biorąc pod uwagę wykres funkcji, aby znajdowały się w miarę bliskim położeniu od danego miejsca zerowego. Ilość iteracji mocno zależy od tego jaki przedział wybierzemy. W dwóch pierwszych przedziałach największą ilość iteracji miała metoda bisekcji, lecz gdy ustawiłem przedział od 5 do 6 gdzie funkcja bardzo mocno maleje wtedy najwięcej iteracji miała Regula Falsi. Otóż w Regule Falsi wykorzystywany jest przebieg funkcji. W metodzie bisekcji x_0 było wyznaczane zawsze w środku przedziału poszukiwań pierwiastka. Tutaj punkt ten jest wyliczany jako punkt przecięcia fałszywej prostej z osią OX. Gdy przedział maleje, prosta ta zaczyna coraz bardziej przypominać faktyczny przebieg funkcji. Dlatego algorytm wymaga mniej kroków, ale w tym przypadku więcej. Wszystkie trzy miejsca zerowe z najmniejszą liczbą iteracji policzyła metoda Newtona.

sKod programu:

```
#include <iostream>

using namespace std;
double static epsilon = 1e-8;

double funkcja(double x)
{
    return -x * x * x + 12 * x * x - 46 * x + 56;
}
double poch1(double x)
{
    return -3 * x * x + 24 * x - 46;
}

double metoda_falsi(double a, double b)
{
    double x = 0, fa = 0, fb = 0;
    double x1=0, xn, f;
    int counter = 0;
    fb = funkcja(b);
    fa = funkcja(a);

    //printf("wartosc x1: %d\n", x1);
    do {
        x1 = ((b * funkcja(a) - a * funkcja(b)) / (funkcja(a) - funkcja(b)));
        f = funkcja(x1);
        if (funkcja(b) * f > 0)
        {
            b = x1;
            fb = f;
            if (x == -1)
            {
                fa /= 2;
                x = -1;
            }
        }
        else if (fa * f > 0) {
            a = x1;
            fa = f;
            if (x == +1)
            {
                fb /= 2;
                x = +1;
            }
        }
        else {
            break;
        }
        counter++;
    } while ((abs(b - a)) > (1e-8 * abs(b + a)));

    printf("Ilosc iteracji: %d\n ", counter);
    return x1;
}

double metoda_bisekcji(double a, double b)
{
    double x1, x0 = 0;
    int counter = 0;
```

```

        while (abs(a - b) > epsilon)
        {
            x1 = ((a + b) / 2);
            if (funkcja(x1) == 0)
            {
                break;
            }
            else if ((funkcja(x1) * funkcja(a)) < 0)
            {
                b = x1;
            }
            else {
                a = x1;
            }
            counter++;
        }
        printf("Ilosc iteracji: %d\n", counter);
        return x1;
    }
double metoda_newtona(double xn)
{
    int counter = 0;

    double x1 = xn;
    while (abs(funkcja(x1)) > epsilon) {
        xn = x1 - funkcja(x1) / poch1(x1);
        x1 = xn;
        counter++;
    }
    printf("Iteracje: %d\n", counter);
    return x1;
}
int main()
{
    printf("Pierwsze miejsce zerowe: \n");
    printf("Regula falsi w przedziale <2.5, 3>\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_falsi(2.5, 3));
    printf("Metoda bisekcji w przedziale <2.5, 3>\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_bisekcji(2.5, 3));
    printf("Metoda Newtona dla x=2.5\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_newtona(2.5));

    printf("Drugie miejsce zerowe: \n");
    printf("Regula falsi w przedziale <3.1, 4.5>\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_falsi(3.1, 4.5));
    printf("Metoda bisekcji w przedziale <3.1, 4.5>\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_bisekcji(3.1, 4.5));
    printf("Metoda Newtona dla x=4.5\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_newtona(4.5));

    printf("Trzecie miejsce zerowe: \n");
    printf("Regula falsi w przedziale <5, 6>\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_falsi(5, 6));
    printf("Metoda bisekcji w przedziale <5, 6>\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_bisekcji(5, 6));
    printf("Metoda Newtona dla x=5\n");
    printf("Wartosc: %.8f\n", metoda_newtona(5));

    return 0;
}

```